

**[Albrechtsen]**

»Kan udenrigsministeren bekræfte, at hvis en traktat nøje angiver fem undtagelser, så udelukker dette, at man på anden vis udleder en sjette undtagelse?«

**Skriftlig begrundelse**

Udenrigsministeren har i sit notat af 29. januar 1987 om Thuleradaren udledt en sjette undtagelse fra ABM-traktatens erklæring F's generelle forbud mod udstationering af phased array-anlæg.

Tillægserklæring eller protokol F indeholder fem undtagelser, der kan begrunde en undtagelse fra forbudet. Af notatet fremgår ikke, hvilken af disse fem undtagelser, der skulle kunne anvendes i forbindelse med Thuleanlægget. Problemet er da også, at ingen af disse fem undtagelser, giver hjemmel for en ny stor phased array-radar i Thule. Dette har ført USAs regering til at »opfinde« en ny sjette undtagelse, der imidlertid savner grundlag i protokol F. Det må være denne sjette undtagelse, der spøger i udenrigsministerens notat.

For godt nok siger udenrigsministeren i notatet, at én af undtagelserne er bestemmelsen fra ABM-traktatens art. VI, der omhandler opstillingen af et anlæg til tidlig varsling i periferien af USAs eget territorium. Men denne undtagelse har jo ingen relevans for Thulesagen, da Thule jo netop ikke ligger »langs periferien« af USA, men derimod langt inde på det danske riges territorium.

Det må derfor være den amerikanske teori om en sjette undtagelse, der spøger (omtalt i Information den 10. januar 1987), men som eksperten John B. Rhinelandt siger i Information den 28. januar 1987, så har man aldrig »hørt om, at hvis en traktat nøje angiver fem undtagelser, så kan man på anden vis udlede en sjette undtagelse«.

**Albrechtsen (VS):**

Dette spørgsmål går ud på at få afklaret, hvordan ministeren i lighed med USAs regering kan påstå, at den nye phased array-radar i Thule ikke strider mod ABM-traktatens tillægsprotokol F. Specielt drejer det sig om at få opklaret, om ministeren er inde på den mystiske sjette undtagelse, som USA har været fremme med, eller om der er andre, ikke hidtil kendte fortolkninger, som ligger til grund.

**Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):**

Jeg kan anbefale hr. Albrechtsen at læse den meget fyldige redegørelse, jeg har afgivet til Folketinget. Der står svaret på det spørgsmål, hr. Albrechtsen stiller her.

**Albrechtsen (VS):**

Nu vil det næppe undre ministeren, at jeg har stillet spørgsmålet, fordi jeg er af den opfattelse, at svaret ikke fremgår af redegørelsen.

Så vil jeg spørge ministeren – fordi nu må vi tage det fra element til element – om det ikke er rigtigt, at undtagelserne i protokol F er helt præcise: for det første den undtagelse, der vedrører opstilling i det nationale territoriums periferi, for det andet i forbindelse med allerede tilladt raketanlæg, for det tredje ved officielle afprøvninger af ABM-systemer, for det fjerde til sporing af objekter i rummet og for det femte til bistand ved kontrol med indgåede aftaler. Er det ikke korrekt, at det er undtagelserne? Hvilken af disse undtagelser er det egentlig, ministeren mener?

**Pelle Voigt (SF):**

Jeg er lidt skuffet over, at jeg kom til at forvirre ministeren med forkortelsen. Jeg vil gentage mit spørgsmål i oversættelse. Den radar, vi taler om i Thule, er en large phased array-radar, og det går jeg ud fra at vi er enige om er det, som kaldes LPAR i forkortelse. Må jeg så gentage mit spørgsmål til udenrigsministeren: har USA deployeret en stor phased array-radar ved Thule? Ja eller nej. Det er dog et rimelig enkelt spørgsmål at besvare.

**Formanden:**

Det forekommer mig, at vi er tilbage i det foregående spørgsmål.

**Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):**

Jamen så skal jeg da læse op for hr. Albrechtsen, hvad der står i den redegørelse, jeg har givet. Der står:

»ABM-traktatens protokol F indeholder et generelt forbud mod udstationering af »phased array«-radaranlæg med stor kapacitet, undtagen i fem specificerede tilfælde. Det har også været hævdet, at dette forbud kan ramme Thuleradaren. Imidlertid er en af de fem undtagelser artikel VI. Hvis man derfor